

вимог є досить непопулярною темою в більшості держав (особливо, держав-членів ЄС). Зростання нелегальної міграції, організованої злочинності та інших негативних явищ викликане такими проблемами як непрофесійне управління, неспроможність урядів керувати ефективно, економічний занепад, глобалізація кримінальних зв'язків, тощо. Не секрет, що особи, залучені до організованої злочинності, з легкістю оминають візові перешкоди, а нелегальні мігранти просто ігнорують візові вимоги.

Проте скасування візових режимів між деякими країнами спричинило б появу численних фактів зловживання таким правом вільного пересування. Тому існує необхідність не лише чіткої нормативної міжнародно-правової регламентації відносин між державами з безвізовими режимами, а й розробка ефективних механізмів мінімізації можливих негативних наслідків і боротьба з ними.

Отже, вільне пересування людей є природнім правом, істинною цінністю сучасного світу. Сьогодні неможливо уявити політичні, економічні та гуманітарні наслідки обмеження свободи пересування для деяких країн світу. Тим не менше, як і кожна свобода, вільне пересування людей включає не тільки позитивні, але і негативні аспекти, які часто пов'язують із міграцією як «супутньою хворобою».

Симулик І.В.

Національний університет «Одеська юридична академія»

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ ЯК МЕХАНІЗМ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ

Ефективний захист прав людини є основною ознакою будь-якої правової держави. Однак держава Україна, яка лише 17 років тому була проголошена незалежною і тільки проходить шлях становлення стабільної правової системи. Недосконалість національної судової системи є очевидним фактом. Існування наднаціональних механізмів захисту прав людини, таких як Європейський суд з прав людини, може не тільки певним чином вирішити дану проблему, але й вплинути на розвиток судової системи України як такої.

Актуальність даної роботи полягає у тому, що кількість скарг, поданих до Європейського суду з прав людини проти України, постійно збільшується. Це свідчить як про інтенсивність процесів становлення демократії, так і про низьку ефективність національної судової системи у захисті прав і свобод людини і громадянина.

Головна мета даної роботи — дослідити практику прийняття і виконання рішень Європейським судом як одним з механізмів захисту прав людини.

Європейський суд з прав людини- основний європейський правозахисний орган, контрольний механізм, що забезпечує дотримання прав і свобод людини

і громадянина, що закріплені в Європейській конвенції, сприяє впровадженню її норм і принципів у національну правову систему України.

Європейський суд з прав людини, заснований на основі Європейської конвенції, складається із суддів, яка відповідає кількості Високих Договірних Сторін Європейської конвенції (близько 44 судді). Судді обираються Парламентською асамблеєю Ради Європи строком на 6 років.

Очолює Європейський суд Голова, який обирається строком на 3 роки на пленарних засіданнях.

Заявники мають дотримуватися певних умов звернення до Європейського суду за прав людини:

- звернутися до Європейського суду з прав людини можна з приводу лише тих питань, за які несе відповідальність орган влади.

- Європейський суд може приймати скарги лише проти держави, які є учасниками Європейської конвенції, і не може розглядати скарги щодо подій, які відбулися до певної дати, яка змінюється залежно від того, якої держави це стосується.

- Перед зверненням до Європейського суду з прав людини мають бути вичерпані всі засоби судового захисту відповідної держави, які могли задовольнити скаргу.

Вимоги щодо самої петиції такі:

- заявник має розкрити порушення конкретного права з боку держави-відповідача;

- петиція не може бути анонімною, однак заявник має право вимагати від Суду не розголошувати його власне ім'я;

- порушене право має бути зазначеним в Європейській конвенції.

Процедура розгляду петицій у Європейському суді з прав людини надзвичайно складна і включає у себе декілька етапів. Спочатку петиція надходить до Секретаріату Суду, де реєструється і направляється у відповідний комітет (комісію), а в разі недотримання вимог — повертається до заявника без жодних наслідків для останнього.

Комісія, до складу якої входять три судді, може визнати неприйнятною або вилучити з реєстру справ заяву, якщо ухвала щодо цієї справи винесена без додаткового вивчення. Тоді така ухвала є остаточною.

Другий рівень організаційної структури Суду становлять Палати. Спочатку Палата докладає зусиль до дружнього врегулювання справи, що означає виплату державою-порушницею певної суми як компенсації, після чого заявник забирає свою петицію. Якщо досягти дружнього врегулювання не вдалося, справа розглядається в Суді шляхом відкритих слухань. Дана процедура є безплатною, а вразі відсутності адвоката у заявника, Рада Європи бере на себе витрати на адвоката.

Велика палата становить третій рівень, на якому здійснюється робота Суду. Тут приймається остаточне рішення, яке не підлягає оскарженню.

Нагляд за виконанням рішень Європейського Суду з прав людини здійснює механізм забезпечення виконання рішень — Комітет Міністрів Ради Європи.

Виконання рішення Європейського суду включає в себе :

— сплату визначеної суми грошової компенсації: 1) за остаточним рішенням Європейського суду з прав людини чи 2) за процедурою дружнього врегулювання;

— вжиття додаткових заходів індивідуального характеру для відновлення порушених прав особи, на користь якої ухвалено рішення Європейського суду, через поновлення попереднього юридичного стану, який мала особа до порушення Європейської конвенції шляхом 1) перегляду справи національним судом чи 2) повторним розглядом справи адміністративним органом;

— вжиття заходів, що передбачає рішення Європейського суду про дружнє врегулювання;

— вжиття заходів загального характеру, тобто заходів, які спрямовані на ліквідацію зазначеної в рішенні Європейського суду системної проблеми та її причин. Це здійснюється шляхом внесення змін до чинного законодавства, адміністративної практики, забезпеченням юридичної експертизи законопроектів та кваліфікаційної підготовки щодо вивчення Європейської конвенції прокурорів, адвокатів, юристів, правозахисників, працівників правоохоронних органів, інших категорій працівників, професійна діяльність яких пов'язана із правозастосуванням.

Ткаченко Н.

Національний університет «Одеська юридична академія»

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ПРАВА НА ЖИТТЯ

Право на життя — фундаментальне природне право людини, закріплене нормами багатьох міжнародно-правових документів про права людини як на універсальному, так і регіональному рівнях. Всі каталоги прав людини, що наведені в базових міжнародно-правових актах, починаються з права на життя, яке, безперечно, є найбільш очевидним та загальним правом людини. Але буде помилковим розширене тлумачення цих положень. Об'єктом захисту є не життя саме по собі або його соціальний зміст (достаток, якість життя тощо). Право на життя передбачає свободу від свавільних зазіхань з боку держави на життя, забезпечення таких суспільних умов за яких не існує загрози життю особи.

На захист цього права спрямовані зусилля численних міжнародних міжурядових і неурядових організацій. Така значна увага обумовлена тим, що велика кількість держав визнає право людини на життя абсолютною цінністю світової цивілізації, оскільки всі інші права втрачають смисл і значення у випадку загибелі людини. Україна долучилася до кола таких країн 1999 року, коли рішенням Конституційного суду України позбавлення людини життя державою внаслідок застосування смертної кари як виду покарання,